

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 27 grudnia 2022 r.

Pozycja 223

POSTANOWIENIE z dnia 18 października 2022 r. Sygn. akt Ts 115/22

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Andrzej Zielonacki,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej G.D. o zbadanie zgodności:

§ 1 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. poz. 536) „w zakresie, w jakim – przewidują, że wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej ustala się w kwocie nieprzekraczającej 40% stawek minimalnych za czynności radców prawnych określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 22⁵ ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1870 i 2400 oraz z 2018 r. poz. 138), nie mniej niż 60 zł, a jej podwyższenie, lecz do kwoty nieprzekraczającej pełnej opłaty minimalnej, uzależnione jest od uwzględnienia przez Sąd orzekający przesłanek określonych w § 1 ust. 3 ww. rozporządzenia”, z art. 32 ust. 1 zdanie drugie oraz art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać dalszy bieg skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 24 maja 2022 r. (data nadania) działający we własnym imieniu radca prawny G.D. (dalej: skarżący) wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia na tle następującego stanu faktycznego:

Skarżący został ustanowiony kuratorem dla nieznaney z miejsca pobytu strony pozwanej w sprawie o zapłatę, wytoczonej przez Pekao Bank Hipoteczny SA.

Wyrokiem z 30 września 2020 r. (sygn. akt [...]) Sąd Okręgowy w N. uchylił nakaz zapłaty z 2 sierpnia 2019 r. (sygn. akt [...]) w stosunku do pozwanego (pkt I); zasądził od niego na rzecz powoda kwotę wskazaną w pkt II sentencji tego orzeczenia, z zastrzeżeniem określonym w pkt II lit. a-c (pkt II); orzekł o kosztach procesu (pkt III); przyznał skarżącemu

wynagrodzenie (6000 zł) za występowanie w sprawie w charakterze kuratora procesowego pozwanego (pkt IV).

Sąd Apelacyjny w K., wyrokiem z 22 marca 2022 r. (sygn. akt [...]), na skutek apelacji pozwanego zmienił wyrok Sądu Okręgowego w N. w ten sposób, że wskazaną w punkcie IV kwotę 6000 zł podwyższył do 8000 zł (pkt 1); oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt 2); orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt 3); przyznał skarżącemu od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w N. 4050 zł tytułem wynagrodzenia kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego (pkt 4); orzekł o kosztach sądowych (pkt 5).

Żadna ze stron nie wystąpiła o sporządzenie uzasadnienia powyższego orzeczenia. Odpis jego sentencji został doręczony skarżącemu 14 kwietnia 2022 r.

2. Skarżący zarzucił, że określony w § 1 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. poz. 536) r. „system regulacji wynagrodzeń” kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej, narusza zasadę równości wobec prawa oraz ochrony własności i innych praw majątkowych w postaci wynagrodzenia za wykonaną pracę. Przyznaje bowiem radcy prawnemu ustanowionemu przez sąd kuratorem wynagrodzenie znacznie niższe niż to, które zasądza się na rzecz radcy prawnego będącego pełnomocnikiem strony przeciwnej. Skarżący zwrócił uwagę na to, że kurator, który nie ustali miejsca pobytu strony jest zobowiązany podjąć się jej obrony. Jego sytuacja procesowa jest więc taka sama jak sytuacja procesowa pełnomocnika (radcy prawnego) reprezentującego powoda.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom.

2. W niniejszej sprawie przedmiotem zaskarżenia uczyniono § 1 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. poz. 536). Przepisy te mają następujące brzmienie:

– § 1 ust. 1: „Wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej, zwanego dalej «kuratorem», ustala się w kwocie nieprzekraczającej 40% stawek minimalnych za czynności adwokackie określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2017 r. poz. 2368 i 2400), a w przypadku gdy kuratorem jest radca prawny – w kwocie nieprzekraczającej 40% stawek minimalnych za czynności radców prawnych określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 225 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1870 i 2400 oraz z 2018 r. poz. 138), w obu przypadkach nie mniej niż 60 zł”;

– § 1 ust. 3: „Wysokość wynagrodzenia w sprawach wymagających przeprowadzenia rozprawy ustala się w kwocie wyższej niż określona w ust. 1, a nieprzekraczającej wskazanych stawek minimalnych, jeżeli uzasadnia to:

1) nakład pracy kuratora, w szczególności czas poświęcony na przygotowanie się do działania w postępowaniu, liczba stawiennictw w sądzie, w tym na rozprawach i posiedzeniach, czynności podjęte w sprawie;

2) wartość przedmiotu sporu;

3) stopień zawiłości sprawy”.

Jako wzorce kontroli powołano art. 32 ust. 1 zdanie drugie oraz art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Skarga konstytucyjna została sporządzona przez występującego we własnym imieniu radcę prawnego (art. 44 ust. 1 *in fine* u.o.t.p.TK), a skarżący:

– dochował terminu, o którym mowa w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, gdyż odpis sentencji wyroku Sądu Apelacyjnego w K. z 22 marca 2022 r. (sygn. akt [...]) został doręczony skarżącemu 14 kwietnia 2022 r., a skarga została wniesiona do Trybunału 24 maja 2022 r.;

– wyczerpał przysługującą mu drogę prawną (art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK), gdyż wskazane wyżej orzeczenie jest niezaskarżalne w trybie zwykłych środków odwoławczych;

– określił przedmiot kontroli (art. 53 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p.TK);

– wskazał, które konstytucyjne prawa i wolności oraz w jaki sposób – jego zdaniem – zostały naruszone (art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK);

– przedstawił uzasadnienie sformułowanych przez niego zarzutów (art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK).

Trybunał stwierdza także, że analizowana skarga nie jest obciążona nieusuwalnymi brakami formalnymi, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK, a postawione w niej zarzuty nie są oczywiście bezzasadne w rozumieniu art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

W związku z powyższym należało postanowić jak w sentencji.